

“ГЭМТ ЯВДАЛТАЙ ТЭМЦЭХ АСУУДАЛ” ОНОЛ, АРГА ЗҮЙН СЭТГҮҮЛ- 20 ЖИЛ

Б.Мөнхзул

*ДХИС-ийн Цагдаагийн сургуулийн Эрүүгийн эрх зүй, криминологийн
тэнхимийн багш, цагдаагийн ахмад*

Товч агуулга. Гэмт явдалтай тэмцэх асуудал онол, арга зүйн сэтгүүлийн 20 жилийн ойн хүрээнд тус сэтгүүлд нийтлэгдсэн эрдэм шинжилгээний өгүүлэл, нийтлэлд дүн шинжилгээ хийж, чиг хандлагын тодорхойлсон.

Түлхүүр үг. Гэмт явдал, эрдэм шинжилгээний сэтгүүл, өгүүлэл, нийтлэл.

Дотоод хэргийн их сургуулиас эрхлэн гаргадаг “Гэмт явдалтай тэмцэх асуудал” онол, арга зүйн улирал тутмын сэтгүүл нь 2002 оноос эрдэмтэн, судлаачдын эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг нийтийн хүртээл болгож эхэлснээс хойш эдүгээ 20 жил өнгөрчээ.

Энэ хугацаанд улирал тутмын дугаарыг тасралтгүй эрхлэн гаргаж, эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлын чансааг илэрхийлсэн, олон нийтэд танигдсан, гэмт явдалтай тэмцэх үйл хэрэгт тодорхой хувь нэмэр оруулсан, хууль сахиулах салбарын ууган сэтгүүлүүдийн нэг болсон төдийгүй олон улс, улс, салбарын хэмжээнд хүлээн зөвшөөрөгдсөн сэтгүүл болж чадсан.

Сэтгүүлийн нийтлэлийн бодлого нь эрдэмтэн судлаач, суралцагчдын шинжлэх ухааны мэдлэг, чадвар, сэтгэлгээг хөгжүүлэх, эрдэм шинжилгээний ажлын үр дүнг практикт нэвтрүүлэх, шинэ мэдлэг, технологи, туршлагыг түгээн дэлгэрүүлэх, нийгэмд сурталчлах, тулгамдсан асуудлыг орчин үеийн онол, арга зүйн түвшинд судлан шинжилж, ажиглалт, дүгнэлт хийж, асуудал дэвшүүлэн, шийдвэрлэх арга замыг тодорхойлох улмаар түүнийг нийтийн хүртээл болгон ашиглахад чиглэдэг.

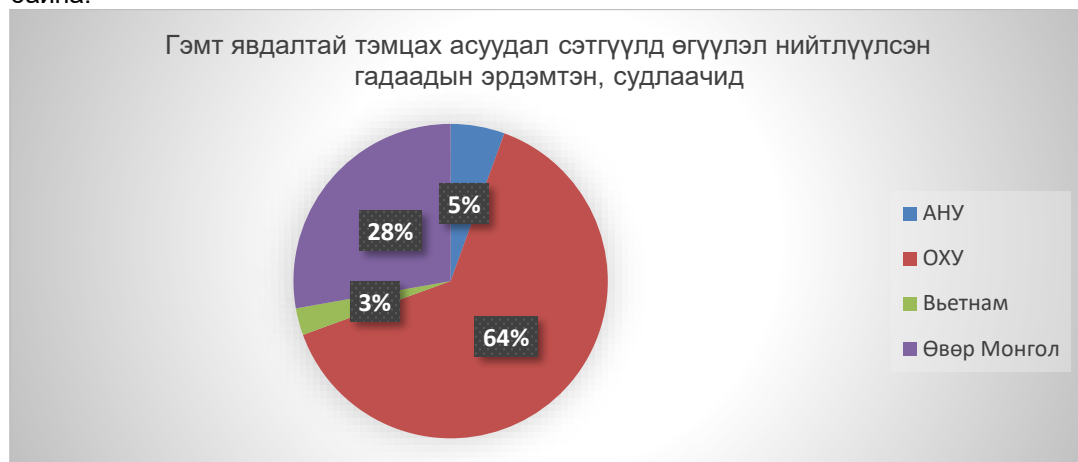
“Гэмт явдалтай тэмцэх асуудал” онол, арга зүйн сэтгүүл нь 21 жилийн хугацаанд нийт 83 дугаарыг эрхлэн гаргасан ба эдгээр дугаарт нийт 1163 эрдэм шинжилгээний өгүүлэл, нийтлэл хэвлэгдэн нийтийн хүртээл болсон байна. Тухайлбал, эрдэмтэн, судлаачид криминологийн чиглэлээр хамгийн олон буюу 298, эрүүгийн эрх зүйн чиглэлээр 158, эрүүгийн процессын эрх зүйн чиглэлээр 195, цагдаагийн эрх зүйн чиглэлээр 121, төр, захиргаа, иргэн, олон улсын эрх зүйн чиглэлээр 63, шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх эрх зүйн чиглэлээр 35, шинжлэн магадлахуйн чиглэлээр 3, бусад салбар эрх зүй болон дуулиант хэрэг, бодлого, эрдэмтдийн үг, гэмт хэргийн статистик зэргээр 296 нийтлэл тус тус нийтлүүлсэн байна.

Сэтгүүлийн зөвлөл нь эрхлэгч, нарийн бичгийн дарга, гишүүдээс бүрдэх ба эрхлэгчээр хууль зүйн доктор (Ph.D), профессор, Дотоод хэргийн их сургуулийн Хүндэт профессор Д.Зүмбэрэлхам, нарийн бичгийн даргаар доктор (Ph.D) В.Амарсанаа, гишүүдэд Монгол Улсын гавьяат хуульч-3, хууль зүйн шинжлэх ухааны доктор-4, доктор-25, гадаадын эрдэмтэн -1 ажиллаж байна.

Уг сэтгүүлийн 2013 оны дугаарт анх удаа гадаад хэлээр бичсэн өгүүлэл нийтлэгдэж байсан ба нийт гадаад хэлээр 62 өгүүлэл нийтлэгдсэнээс 19 нь Англи хэлээр, 43 Орос хэлээр нийтлэгдсэн байна. Үүнээс харахад, энэхүү сэтгүүл нь зөвхөн үндэсний хэмжээний бус гадаадын нэр хүндтэй эрдэмтэн, судлаачдын эрдэм шинжилгээний бүтээлийг нийтэлдэг олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн сэтгүүл юм.

Гадаадын их, дээд сургуулиас 36 өгүүлэл нийтлүүлсэн ба АНУ-аас 2, ОХУ-аас 23, Вьетнам улсаас 1, Өвөр Монголын их, дээд сургуулиас 10 өгүүлэл нийтлүүлсэн байна.

Мөн сэтгүүлд их, дээд сургуулийн профессор багш нараас гадна төрийн өндөр албан тушаалтнууд эрдэм шинжилгээний өгүүлэл нийтлүүлдэг нь тус сэтгүүлийн нэр хүндийг илтгэж байгаа явдал юм. Тухайлбал, 2004 онд Б.Болор Улсын Их хурлын гишүүн, Монголын эмэгтэй парламентчдын бүлгийн дарга, Монголын хуульч эмэгтэйчүүдийн холбооны тэргүүнээр, хууль зүйн доктор (Ph.D), профессор Л.Батжав Улсын Их хурлын Тамгын газар, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгийн

газарт зөвлөхөөр, Э.Болормаа Улсын Их хурлын Тамгын газрын зөвлөхөөр, Г.Ганзориг Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн орон тооны бус хуулийн зөвлөхөөр, Б.Баярмаа Улсын Их хурлын Хууль зүйн байнгын хорооны зөвлөхөөр, Б.Түвшинтөгс Улсын Их хурлын Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны Ажлын албаны зөвлөхөөр, Ч.Нямсүрэн Улсын Дээд Шүүхийн Шүүхийн практик судлалын хэлтсийн даргаар тус тус ажиллаж байх үедээ эрдэм шинжилгээний өгүүлэл нийтлүүлж байжээ.

Эрдэм шинжилгээний сэтгүүлд хамгийн олон өгүүлэл, нийтлэл нийтлүүлсэн эрдэмтэн, судлаачид:

№	Нэр, албан тушаал (Одоо эрхэлж байгаа)	Тоо	Тайлбар
1.	Б.Энхболд-Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын гишүүн, доктор (Ph.D), дэд профессор	26	Цагдаагийн академийн 141 дүгээр дамжааны сонсогч байх үеэс эрдэм шинжилгээний өгүүлэл нийтлүүлсэн.
2.	Б.Батзориг-Монголын криминологчдийн холбооны гүйцэтгэх захирал, доктор (Ph.D), дэд профессор	20	Сэтгүүлийн нарийн бичгийн даргаар ажиллаж байсан, 2002 анхны дугаараас эхлэн эрдэм шинжилгээний өгүүлэл нийтлүүлж эхэлсэн.
3.	Б.Эрдэнэбилэг-Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын Ажлын албаны дарга	20	Цагдаагийн Академийн Эрүүгийн ба эрүүгийн байцаан шийтгэх эрх зүйн тэнхимийн багшаар ажиллаж байх үеэс эрдэм шинжилгээний өгүүлэл нийтлүүлж эхэлсэн.
4.	Б.Баянмөнх-Дотоод хэргийн их сургуулийн Цагдаагийн сургуулийн Цагдаагийн эрх зүйн тэнхимийн эрхлэгч, доктор (Ph.D), цагдаагийн дэд хурандаа	19	Дотоод хэргийн их сургуулийн Цагдаагийн сургуулийн Цагдаагийн эрх зүйн тэнхимийн багшаар ажиллаж байх 2014 оноос өгүүлэл нийтлүүлж эхэлсэн.
5.	С.Гантулга-Дотоод хэргийн их сургуулийн Эрдэм шинжилгээний нэгдсэн хүрээлэнгийн захирал, доктор (Ph.D), дэд профессор, цагдаагийн дэд хурандаа	18	Цагдаагийн академийн Захиргааны эрх зүйн тэнхимийн багшаар ажиллаж байх 2007 оноос эрдэм шинжилгээний өгүүлэл нийтлүүлж эхэлсэн.
6.	Г.Гантөмөр-Отгонтэнгэр их сургуулийн Хууль зүйн сургуулийн багш, доктор (Ph.D), профессор	17	Цагдаагийн Академийн Эрүүгийн ба эрүүгийн байцаан шийтгэх эрх зүйн тэнхимийн ахлах багшаар ажиллаж байх 2002 оноос эрдэм шинжилгээний өгүүлэл нийтлүүлж эхэлсэн.
7.	С.Жанцан-Монгол Улсын гавьяат хуульч, хууль зүйн шинжлэх ухааны доктор, профессор, цагдаагийн хурандаа	16	Цагдаагийн Академийн Эрүүгийн ба эрүүгийн байцаан шийтгэх эрх зүйн тэнхимийн эрхлэгчээр ажиллаж байх 2003 оноос эрдэм шинжилгээний өгүүлэл нийтлүүлж эхэлсэн.
8.	Л.Бат-Очир-Дотоод хэргийн их сургуулийн Цагдаагийн сургуулийн Эрүүгийн эрх зүй, криминологийн тэнхимийн	15	Цагдаагийн Академийн Эрүүгийн эрх зүй, криминологийн тэнхимийн багшаар ажиллаж байх 2011 оноос эрдэм

	эрхлэгч, доктор (Ph.D), дэд профессор, цагдаагийн дэд хурандаа		шинжилгээний өгүүлэл нийтлүүлж эхэлсэн.
9.	Х.Сэлэнгэ-МУИС-ийн Хууль зүйн сургуулийн дэд профессор, доктор (Ph.D), профессор	13	2008 оноос эрдэм шинжилгээний өгүүлэл нийтлүүлж эхэлсэн.
10.	Г.Бямбадорж-Дотоод хэргийн их сургуулийн Цагдаагийн сургуулийн Цагдаагийн эрх зүйн тэнхимийн дэд профессор, доктор (Ph.D), цагдаагийн дэд хурандаа	13	Хан-Уул дүүргийн Цагдаагийн хэлтсийн хэсгийн байцаагчаар ажиллаж байх 2010 оноос эрдэм шинжилгээний өгүүлэл нийтлүүлж эхэлсэн.

Нэр бүхий судлаачид бакалаврт суралцаж байсан, их, дээд сургуульд багшилж байх үедээ эрдэм шинжилгээний өгүүлэл нийтлүүлж байсан ба одоогийн байдлаар 9 хүн эрдмийн зэрэг хамгаалжээ.

Сэтгүүлд эрдэмтэн, судлаачдын хамтарсан 65 өгүүлэл нийтлэгдсэн байгаа нь зөвхөн хууль зүйн салбараас гадна бусад салбар шинжлэх ухааны чиглэлээр хамтран төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, тэдгээрийн үр дүнг нийтлэх, олны хүртээл болгох асуудалд шинэчлэл хийж байна гэж дүгнэж болохоор байна.

Дүгнэлт

“Гэмт явдалтай тэмцэх асуудал” онол, арга зүйн улирал тутмын сэтгүүл нь анх эрхлэн гаргаж эхэлснээс хойш нэг ч дугаар алгасаагүй, тогтмол хэвлэгддэг, олон улс, улс, салбарын хэмжээнд хүлээн зөвшөөрөгдсөн, сэтгүүлийн зөвлөлд гадаадын болон дотоодын нэр хүнтэй эрдэмтэд ажиллаж өндөр хянан магадлагаа хийдэг, криминологийн чиглэлийн ууган, цахим анхны сэтгүүлийн нэг юм.

Цаашид сэтгүүлийн бодлогын болон редакцын зөвлөлөөс эрдэм шинжилгээний өгүүлэл, нийтлэлийг төлбөртэй хүлээн авч, нийтлэх, англи хэлээр дугаарыг эрхлэн гаргах, сэтгүүлийн зөвлөлд гадаадын их, дээд сургууль, эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн нэр хүнтэй эрдэмтдийг олноор урьж ажиллуулах, тэдний бүтээлийг нийтэлж, судалгааны эргэлтэд оруулах, олон улсын өндөр хянан магадлагаа бүхий сэтгүүлийн жагсаалтад бүртгүүлэхээр зорьж байна.

Ашигласан материал

- “Гэмт явдалтай тэмцэх асуудал” онол, арга зүйн сэтгүүлийн 2002-2022 оны дугаарууд